

Tożsamość narodowa
jako tożsamość terytorialna
w kontekście migracji

AGNIESZKA BIELEWSKA

Tożsamość narodowa jako tożsamość terytorialna w kontekście migracji

Recenzenci: dr hab. Krzysztof Jaskułowski, prof. UH SWPS
dr hab. Lech Nijakowski, prof. UW

Redakcja: Dorota Kassjanowicz

Korekta: Zespół

Projekt okładki: Katarzyna Juras

Projekt został sfinansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki przyznanych na podstawie decyzji numer DEC-2013/11/B/HS6/01348

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2019

ISBN 978-83-7383-999-1

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./faks 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: Protex
Druk i oprawa: Fabryka Druku

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Tożsamość narodowa jako tożsamość terytorialna	15
1.1. Naród	16
1.2. Tożsamość narodowa	19
1.3. Tożsamość narodowa jako tożsamość terytorialna	28
1.4. Miejsce	33
1.5. Tożsamość terytorialna a migracje	38
1.5.1. Tożsamość terytorialna narodów obywatelskich i etnicznych	42
1.5.2. Tożsamość terytorialna <i>vs</i> banalny nacjonalizm	51
2. Polskość transnarodowa w polskiej polityce polonijnej ...	57
2.1. Polityka wobec Polaków za granicą 1989–2004	62
2.2. Pierwsze programy dla migrantów powrotnych	66
2.3. Zwrot w stronę pragmatycznej polityki polonijnej	69
2.4. Najnowsza polityka polonijna	76
2.5. Podsumowanie	79
3. W poszukiwaniu kryteriów polskości	83
3.1. Wrocław	85
3.2. Badanie	87
3.3. Tożsamość terytorialna mieszkańców Wrocławia	90
3.4. Źródła tożsamości	91
3.4.1. Polak z przypisania	94
3.4.2. Polak z wyboru	97
3.4.3. Pomiędzy wyborem a przypisaniem	101

3.5. Stosunek do terytorium	103
3.5.1. Troska o terytorium	104
3.5.2. Emigracja a tożsamość narodowa	105
3.5.3. Polskość cudzoziemców	107
3.5.4. Obcy w przestrzeni miejskiej	111
3.6. Tożsamość europejska	120
3.7. Podsumowanie	121
 4. Tożsamość terytorialna cudzoziemców	125
4.1. Migranci wysoko wykwalifikowani	126
4.2. Badanie	130
4.3. Migranci a różne koncepcje miejsca	133
4.4. Budowanie relacji z miejscem odkrytym	136
4.4.1. Esencjaliści	136
4.4.2. Konstruktywiści	137
4.5. Obszary podejmowania relacji z miejscem	140
4.5.1. Praca	140
4.5.2. Mieszkanie	141
4.5.3. Sieci kontaktów	143
4.5.4. Znajomość kultury i języka	145
4.5.5. Zaangażowanie w aktywności podejmowane na rzecz danego miejsca, zainteresowanie jego przeszłością i przyszłością	149
4.6. Polska jako miejsce otwarte lub zamknięte	152
4.7. Podsumowanie	156
 Zakończenie	159
 Bibliografia	169
 Indeks nazwisk	195